

Шановні батьки!

Ваш малюк зростає, пізнає світ, але ще не вміє самостійно вирізняти основні небезпечні чинники довкілля, не знає правил безпечної поведінки в навколишньому середовищі.

Тож важливо з наймолодшого віку формувати в малят усвідомлення цінності свого життя, бережливого ставлення до власного здоров'я, вироблення стереотипів безпечної поведінки в довкіллі.

Саме тому необхідно формувати в кожній дитини активну життєву позицію щодо власного життя та безпеки, спонукати до накопичення знань та навичок безпечної поведінки вдома, на вулиці, у дитячому садку тощо. Слушні та вчасні поради дорослих допомагатимуть малюкам усвідомлювати, що грати можна не скрізь і що деякі заборони та правила не примхи дорослих, а життєва необхідність.

Цей зошит розроблено з метою розвивати в дітей практичні вміння та навички, навчати правил безпечної поведінки під час відпочинку, формувати розуміння наслідків необачної поведінки.

Усі теми доповнено рядками поетичних творів дитячої художньої літератури, що дозволяє всім зацікавленим зрозуміти, про що йтиметься далі.

До кожної теми є пояснення, завдання та правила, засвоєння яких сприятиме більш безпечному перебуванню дитини в довкіллі.

Звичайно, особистий досвід дитини, приклад дорослих і ровесників є головними елементами в її навчанні правил безпечної поведінки, але вміле застосування художньої літератури і фольклору також має неабиякий ефект. Адже це не лише метод формування в дітей знань про навколишній світ та розвиток уявлення, про можливі загрози особистій безпеці, а й засіб впливу на емоції, пам'ять, мислення малюків.

Автор

У ЛІСІ

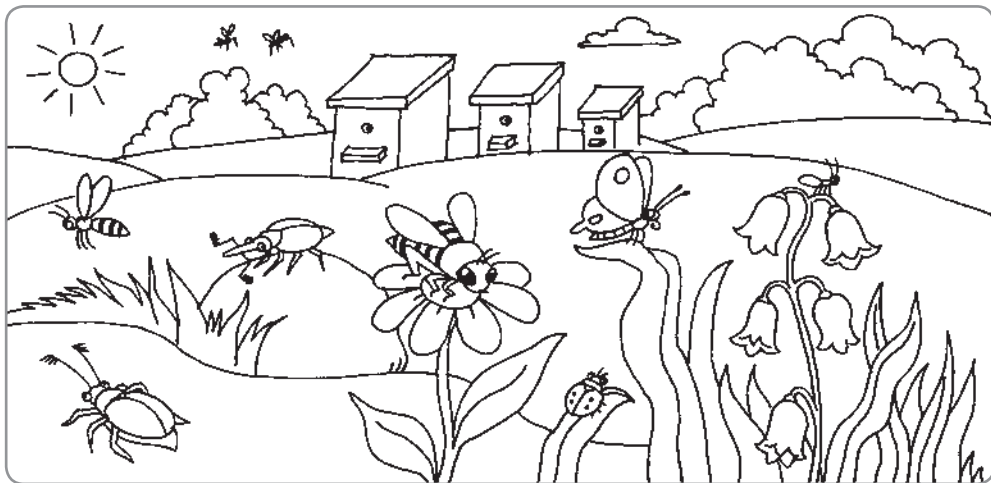
Бджоли

Проти сонечка квітник —
Петрик тут гуляти звик.
Зазира у квітку кожну:
— Чи понюхать тебе можна?
— Нюхай, нюхай, та гляди,
Щоб не скоїлось біди.
Шелестить увесь квітник...
Раптом Петрик наш у крик:

— Ой, ой, ой! —
Біжить щосили,
Мене квітка укусила.
Мама каже: — Укусити
Аж ніяк не можуть квіти.
— Хто ж тоді, — Петро питає,
— Укусив мене?
— Не знаю.

Знайди на малюнку відгадку до цієї загадки та розфарбуй її. Назви комах, яких ти знаєш. Яких правил під час зустрічі з комахами слід дотримувати?

Пам'ятай! Навіть корисні комахи можуть бути небезпечними. Але це не означає, що їх треба винищувати. Краще їх не чіпати!

Комарі

Подивися, що за сила над водою угорі
Довгоносих, тонкокрилих і маленьких комарів!
День і ніч дзижчать так сміло, від зорі і до зорі,
Довгоносі, тонкокрилі і маленькі комарі!

Розглянь малюнок. Згадай, як називається ця казка. Знайди серед зображених казкових героїв комарика. Який добрий вчинок він здійснив у цій казці?

КОМАРІ — комахи-шкідники.

Хоча вони не є небезпечними для здоров'я,
але можуть викликати алергенні захворювання
своїми укусами.

Кліщі

— Ой! — кричать у лісі всі. —
Обережно, тут кліщі!
Кліщ на всіх згори спадає,

В тіло швидко залізає.
Небезпечний дуже він,
Бо несе хвороби всім.

КЛІЩІ — дуже дрібні тварини. Вони ховаються на гілках дерев, кущах, траві і чіпляються за одяг, а згодом і до шкіри. Кусають безболісно. Переносять дуже небезпечну хворобу — кліщовий енцефаліт.

Спробуй спіймати кліщів. (Обведи їх у кружечок червоним олівцем.) Порахуй, їх має бути 10.

Пам'ятай! Якщо тебе вкусив кліщ,
повідом про це дорослих — сам ти не впораєшся
із цією проблемою.

Отруйні ягоди

Гляньте, гляньте, діточки, —
Червоніють ягідки!
Он суниці, гляньте ви,
Усміхаються в траві.
Тут малини цілий гай,
Тільки кошики збирай!

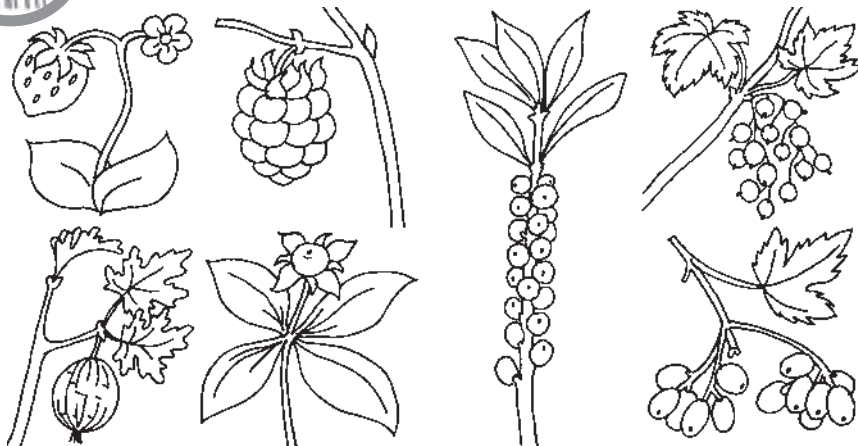
Вовчі ягоди смачні —
Ви збирали їх чи ні?
Вороняче око у траві
Посміхається тобі.
Подивіться, це не сміх, —
Є й отруйні серед них.

Пам'ятаєш казку, де герої куштували чарівні ягоди і після цього частування у них виростали роги, збільшувалися носи та відростали віслучі вуха? Насправді якщо ти з їси незнайомі ягоди, звичайно, вуха не збільшаться, але отруїтися можна. Отруйних ягід у природі чимало.

Знайди серед цих ягід отруйні та zakresли їх. Корисні ягоди розфарбуй.

Пам'ятай! Ніколи не їж незнайомі ягоди!

Отруйні рослини

Зелена краса лежить навкруги:
Зелені горби і зелені луги,
Зелені сади, і ліси, і поля —
Усе наша рідна квітуча земля!
Зелена краса — це трави і квіти,
Що в кошик збирають дорослі і діти.

У природі є чимало отруйних рослин, які важливо добре знати. У жодному разі не зривай незнайомих рослин або отруйних, що відомі тобі, не бери їх до рота.

Розглянь уважно малюнки. Обведи олівцем червоного кольору отруйні.

Кульбаба

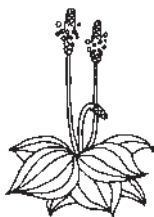
Беладона

Белена

Дурман

Подорожник

Конвалія

Ромашка

Пам'ятай! Ніколи не слід рвати незнайомі ягоди!